

TEATRO

«Las brujas de Salem»

d'Arthur Miller

La segona sessió de teatre d'aquesta temporada de Quaresma, al «Casino de Granollers-Club de Ritmo», tingué lloc el diumenge propgassat, a càrrec de l'Aggrupació «Palestra» de Sabadell, amb l'obra «Las brujas de Salem», d'Arthur Miller.

Aquest drama fou estrenat el mes de gener de l'any 1953, a Nova York, amb el nom de «The Crucible» (El gresol), i, com diem al número 478, en la secció «Entretracto», tracta del procés que se seguí, l'any 1692, en aqueix petit poble de Massachusetts, contra dinou habitants del mateix, que foren penjats sota l'acusació de tenir contacte i pactes amb el Diable.

El fet històric que planteja, provocat per la desordenada imaginació d'unes adolescents, que s'aferran fortament a llurs mentides per por al càstig i que, a mesura que avança l'acció, es va desorbitant per la superstició i per la histèria col·lectiva, segons sembla va deixar una mica freds i desorientats als espectadors americans, i tothom (sobretot, la crítica) va creure que l'autor, probablement el primer dramaturg nord-americà dels nostres dies, volia dir quelcom més amb la seva obra.

Tot el món va sospitar que Miller no s'havia limitat a fer una versió d'una coneguda crònica judicial. La cosa resultava massa senzilla. I les coses senzilles, en l'època present, molt propícia a les complicacions, es fan sempre sospitoses. I començà un gran aldarull de suposicions i de buscar motius i justificacions que l'autor semblava que només deixava entreveure.

Alguns fins volgueren relacionar el puritanisme evangèlic de Salem, el seu estat inquisitorial i el seu absolutisme religiós, amb la política que volia instaurar als Estats Units el senador Mac Carthy. Altres digueren que es tractava d'un sermó

sobre la corrupció de «qualsevol període històric», en el qual la histèria pot triomfar damunt la raó. Tothom hi digué la seva i tothom hi buscà tres peus al gat, influïts sens dubte per la suposada filiació política de l'autor o potser pel seu origen semita.

El pròpi Miller, sorprès i esverat per les comparacions que el seu drama havia suscitat, s'apressà a manifestar que tot per al·lèisme entre el procés de Salem i alguns fets del nostre temps, era pura coincidència. Que la seva obra no amagava res i que no era cap diatriba contra sistemes, persones, creences o institucions de l'època actual.

Naturalment, el propòsit exacte de l'autor només el pot saber ell mateix; però no ens estranyaria que la seva obra portés reclosa una segona intenció. Si repassem la literatura (sobretot, la dramàtica), veurem que és farcida d'obres que es valen de la Història, de la Mitologia, etc., per a al·ludir la contemporaneïtat de llurs autors.

Deixant de banda aquesta qüestió (que hem cregut convenient apuntar, però que no som pas els més indicats per a resoldre), estimem que «Las brujas de Salem» és una veritable lliçó política i moral que vol demostrar que res no malament tant els fonaments d'una societat com el desordre i la injustícia i que, en aquest món, com ja s'ha dit i repetit moltes vegades, és molt més eficaç prevenir que guarir, i que sempre és millor parar i esmenar l'error que no pas deixar que s'estengui i suriendavant.

«Las brujas de Salem» és una obra valenta contra la superstició i el fanatisme religiós, que tan funestos han estat sempre a tots els països i a totes les èpoques.

Es un testimoni denunciador de la barbàrie col·lectiva, que es produeix sempre que una psicosi—sigui de la classe que sigui—arrossega tot un poble, deixant-lo orb per a l'exercici de la llibertat i per a la bona comprensió de la veritat. En el fons, és una crida a l'ordre, al bon discerniment, a l'exacta crítica de la realitat. A més a més, ve a palesar el poder demolidor que té una persona — en aquest cas, una dona (Abigail)— quan es troba agullonada i enverinada per les urpes del pecat de la luxúria. Aquest aspecte potser passà una mica per alt a certs espectadors, ja que a la versió representada per «Palestra» s'hi suprimí el diàleg que tenen els dos protagonistes en l'intermedi del segon i tercer acte.

Seguint l'estil dels nostres clàssics, Miller ha creat una figura heròica que excel·leix per damunt les altres: Joan Proctor, l'home que ha de lluitar i lluita pel restabliment de la veritat i de la justícia fins a morir. A l'acabament de l'obra, Proctor està a punt de cedir, d'ajupir-se a les exigències dels qui remenen les cireres, de reconèixer l'existència de les bruixes, i, fins i tot, d'haver tingut tractes amb el Maligne. Es un moment, fins cert punt comprensible, de covardia, de por. I aquestes sempre han estat males conselleres. Però sap reaccionar a temps. I amb entesa s'oposa a veure's embolcallat i arrossegat per la mentida que emmetzina la multitud. I va a la forca. La seva fidelitat a la veritat li ha costat la vida. La història de la humanitat és plena de casos anàlegs.

D'aquest personatge en tingué cura Sebastià Sellent. Tots els elogis que d'ell férem el dia de la representació de

(Segueix a la pàg. 6)

Salón teatro Pista Rosa

“El derecho de los hijos”

En su segunda actuación en esta temporada de Cuaresma, el Grupo Artístico Teatral de la O. S. Educación y Descanso puso en escena, el pasado domingo, la comedia dramática de José Castellón y Francisco Gil de Solá. «El derecho de los hijos», cuya trama, bien construida e interesante, dió ocasión a que sus intérpretes se lucieran en sus papeles y que el público saliera satisfecho de su representación.

Cristina Faya realizó una labor muy estimable en su papel de Elena, José Gol y José Gómez, en Ricardo y Don Fernando, respectivamente, estuvieron muy justos en sus papeles. Al primero se le aplaudió un mutis, merecidamente. La pareja de enamorados, compuesta por Rose Mari Vilaseca y Esteban Font, notables en su cometido. Luis Pujol y Pablo Enriquez, en sus papeles cómicos, se impusieron al público; sus intervenciones fueron muy celebradas. Nieves Soler, Soledad Martínez, Juan Canal y Francisco Entrena, con su juventud dieron buen realce a las escenas en que tuvieron intervención. Puso fin a tan agradable velada el sainete «La meva senyora», en el que María Edo, Pablo Enriquez y Luis Pujol, se hicieron acreedores una vez más de la simpatía del respetable. La presentación bien cuidada. — TALMA.

CHAMPAÑA
PERMONT'S

exclusivamente de cava...!

REPRESENTANTES:

Bodegas J. Serra, MET'S

TELEFONO 665